

DELAVSKA FRONTA

Uredništvo: Maribor, Koroška cesta 5. Uprava: Maribor, Koroška cesta 1. Naročnina: celoletno Din 36.—, mesečno Din 3.—. Oglasi po ceniku. — Izhaja vsako soboto zjutraj.

Naši dnevi.

Pred našimi dnevi smo, to je pred dnem občnega zbora »Zveze združenih delavcev« in pred tečajem, ki bo pred občnim zborom.

»Zveza združenih delavcev« se bolj in bolj razvija v močno, krepko drevo, v solidno zgradbo našega delavstva, vseskozi prežetega s krščansko-socialnimi ideali. Pred letom in pol smo bili kot slabotna in zaničevana rastlina, od nikogar upoštevana. Krog sodelavcev ZZD pa je narastel in razširil organizaciji obzorje. Zadnji januarski občni zbor pomeni v tem oziru krepak korak naprej s sklepom, da se ZZD preosnuje iz društva s podružnicami v strokovno centralo s strokovnimi odseki in strokovnimi odbori za posamezne delavske stroke, ki so krajevno organizirane. Okrožja bodo imela cilj razbremeniti organizacijsko delo centrale. Vsi ti organi ZZD pa bodo tvorili močan sklop, notranje lepo povezan, na zunaj pa enoten ter vsak čas pripravljen na borbo ter varovanje že priborjenih delavskih pravic in pridobitev novih. Naša preurejena zgradba bo imela to prednost, da ne bo sama vase zaprta, temveč bo imela vedno odprta vrata za katerokoli strokovno organizacijo, ki bo priznavala krščanski svetovni nazor za izhodišče svojega delovanja ter bo pokazala voljo, da se pridruži ZZD, ki postane tako skupen krov za naše narodno, demokratično ter krščansko-socialno misleče strokovno organizirano delavstvo. Pred nami stoječi občni zbor bo vse to lepo poudaril in potrčil s svojim delom in sklepi.

Delavski stan je nosilec bodočnosti. Od tega, katero obliko življenja si bo izbralo delavstvo za bodočnost, je odvisno, kakšna bo ta: ali marksistična ali krščansko-socialna. Zato potrebujemo naši najagilnejši odborniki ter funkcionarji obsežno izobrazbo v osnovnih pogledih gibanja. Mi nočemo meglenosti, odklanjamo kompromisarstvo, zametavamo lenobnost. Hočemo jasnost, zahtevamo odločnost ter ravnopot do ciljev, hočemo samostojno delo za svoje cilje. Zato bomo na svojem tečaju bežno pregledali temelje, na katere je postavil pred desetletji dr. J. Ev. Krek stavbo krščanskega delavstva in bomo na njih gradili začeni tam, kjer so drugi nehali.

Strokovna organizacija smo. Uveljavljamo se pri mezdnih sporih in pogajanjih za ureditev delovnih razmerij s kolektivnimi pogodbami, dan za dnem nam nalaga življenje in delo v organizaciji nalogo bdeti nad pravilnim izvajanjem socialno-politične zakonodaje, opravka imamo z najrazličnejšimi ustanovami, ki jih je ustanovila država delavstvu v napredek. Težka odgovornost leži na nas: odgovornost za delavske koristi! Zato nujno potrebujemo poglobitve svojega znanja v vseh teh zadevah, da bomo lahko vsak čas rekli: Sposobni smo za delo, vemo, kaj delavstvo sme zahtevati po zakonodaji in do česa še nima pravice ter kako je treba postopati v kateremkoli primeru.

Dnevi našega tečaja bodo naša šola. Šola, ki jo potrebujemo za svoje javno udejstvovanje in delovanje. Ne bo nam dala še vsega, kar potrebujemo. Dala nam pa bo, kar nam je najbolj potrebno. Posebno nam bo dala zavest sigurnosti nastopa, ki jo danes ta ali oni še pogreša. Zakaj imajo maloštevilni nasprotniki proti nam večkrat uspehe? Ker so samozavestni. Ta odlika mora priti tudi na slehernega od nas, da ne bomo le dobro hoteči, temveč tudi prepričevalni!

Vsaka dobra stvar zahteva žrtev. Zahteva jih tudi delavska stvar. Žrtve, ki jih doprinašamo v tem oziru, bodo prinesle korist ne le tečajnikom, temveč posredno tudi njihovim tovarišem v domačem kraju, za tem pa vsej naši skupnosti. Na to opozarjamo zato, da noben prijavitelj ne bi ostal doma, ker bi se ustrašil te ali one osebne škode. Interes celote je nad interesom poedinca. Zato tovariši, vsi na svidenje! Posebno pa mora biti zastopana vsaka edinica na občnem zboru, ki bo merilo našega dosežanega dela in moči ter kažipot v bodočnost.

Slovenska Ljudska fronta razpadla.

Pred letom dni se je pojavila pri nas v Sloveniji »ljudska fronta« pod vodstvom malopomembnih politikov, predvsem dr. Kukovca, krog katerega se je zbrala mačkova, socialistična in komunistična gospoda, prepričana, da bo ves slovenski narod pohitel pod rdečo zastavo ljudske fronte. Pa so že sami začetki kaj klavrnou uspeli. Kmečko ljudstvo ni pokazalo nobenega zanimanja za prizadevanja te gospode, socialisti so se držali previdno ob strani, komunisti so pa kar naenkrat dobili glavno besedo ter je glasilo »fronte« v Ljubljani postalo popolnoma komunistično, da je zaradi neprestanih zaplemb bilo končno ustavljeno. Potem je dobil dr. Kukovec v Mariboru pomoč pri »Ne-

odvisnosti«, ki je zaradi pomanjkanja sredstev bila prisiljena zateči se pod njegovo okrilje, da lahko še nekaj časa diha. Tudi to ni pomagalo »ljudski fronti« na noge. Med voditelji je prišlo do preprirov in prvi so zapustili ljudsko fronto mačkovi pod vodstvom dr. Doboviškega in dr. Lončarja. Storili so to na poziv dr. Mačka, ki ne more trpeti socialistov in komunistov. V ljudski fronti je ostal na eni strani sedaj samo dr. Kukovec s svojim najožjim štabom, na drugi strani pa socialisti in komunisti. Tako je ljudska fronta sedaj žalostno razpadla in kmalu jo bo predstavljal med Slovenci še samo dr. Kukovec.

Kako je skrbel prejšnji režim za brezposelne v Ljubljani.

Kakor druga naša večja mesta, imajo tudi v Ljubljani socialnopolitični urad, ki je bil ustanovljen z nalogo, da pobija revščino in brezposelnost v mestu ter lajša bednim in revnim gorje. Kakšne koristi pa so imeli ljubljanski siromaki od tega urada, dokazuje najbolj ugotovitev preiskave, ki jo je uvedel sedanji ljublj. župan dr. Adlešič po prevzemu občinskih poslov. Pod prejšnjim režimom so dobivali na socialnopolitičnem uradu podpore takšni ljudje, ki so jih v resnici niso bili potrebni. Predvsem je bil socialnopolitični urad nekakšna priganjaška pisarna za narodne socialiste. Vsak delavec in brezposelni siromak, ki ni bil narodni socialist, že vnaprej ni smel računati s podporo. Preiskava je ugotovila, da so bili med podpiranci sinovi bogatih posestnikov, potem taki, ki so bili zaposleni po raznih zasebnih družtvih in pa delomrzneži. Dekletom so dajali na socialnopolitičnem uradu luksuzne čevlje. Med podpiranci so

bili ljudje, ki so imeli posestva na Bledu. Značilen je primer, da je dobivala podpora neka vdova po železniškem uslužbencu, ki je imela 2500 Din mesečne pokojnine. Proti uradnikom tega urada, ki so take gorostasnosti zakrivali, je uvedlo sodišče preiskavo ter jih bo doletela zaslužena kazen. Niso pa še s tem popravljene krivice, ki so jih resnični reveži pretrpeli, ko so bili leta in leta brez podpor, katere so mesto njih dobivali dobro situirani ljudje. — Slične prav zanimive afere je odkrila preiskava skoraj pri vseh mestnih podjetjih ljubljanske občine. Velikega obsega so zlasti afere pri mestnem pogrebnem zavodu, ki ima sedaj zaradi teh nedostatkov okrog 3 milijone dinarjev dolga. Priti je morala železna metla sedanje občinske uprave, da je napravila red v občinskem gospodarstvu. Ni čuda, da je ljubljanska mestna občina med najbolj zadolženimi v državi.

Pod vladno Ljudske fronte v Franciji.

Naši socialisti neprestano kažejo na Francijo kot idealno urejeno državo, ker je tam sedaj pač na vladi njihov kolega Blum s svojo ljudsko fronto. Kako pa izgleda položaj v Franciji v resnici, kaže najbolj verno članek uglednega francoskega lista »Figaro«, ki je dosedaj pisal vedno v prijaznem tonu o ljudski fronti ter je politiko Bluma celo podpiral. Omenjeni članek pripoveduje: »Notranja politična situacija je v Franciji slaba. Ko je vlada razpisala notranje posojilo, je obljubljala uvedbo reda v gospodarskem življenju in vse je pričakovalo, da se bližajo boljšim časom. Čim pa je bilo posojilo podpisano, je vlada svojo obljubo pozabila. Komunisti so zopet dobili vso oblast v roke. Družabni red je postavljen na glavo. Strajki in zaslednje tovarn se dogaja vsaki dan, v celi državi je zavlada anarhija. To je klasičen primer revolucionarne bolezn, ki je zgrabila francoski narod. Generalna delavska zveza se meša v vse posle vlade ter poskuša s hujska-

njem množic upeljati svojo diktaturo. Gospodarsko ozračje je obupno. Prestolnica (Pariz) je zaradi 40 urnika v trgovinah in javnih lokalih dva dni na teden kakor izumrla. Finančni položaj države je od dne do dne slabši. Devize rastejo, frank pa pada, borza je nervozna. Otvoritev svetovne razstave se mora od dne do dne odlašati ter se nam danes zaradi tega smeje inozemstvo. Francija polagoma in nevrzdno polzi navzdol in strašno odgovornost si bodo nakopali pred zgodovino ljudje, ki so krivi tega propadanja. Tako sodijo Fracozzi sami o položaju države. Tege se zaveda tudi Blum s svojimi socialističnimi kolegi v vladi, vendar si ne more pomagati, ker ga imajo komunisti popolnoma v oblasti. Čim bi se jim postavil po robu, bi bilo tudi konec socialistične stranke v Franciji, ker bi vse njene pristaše prevzeli komunisti, ker jih danes že dejansko obvladajo in obstoja socialistična stranka samo še na papirju.

Mednarodna zveza kršč. strokovnih organizacij.

Predsedstvo Mednarodne zveze je imelo v mesecu marcu svojo sejo v Bruxellesu. Sklenjeno je bilo, da bo v poletju seja odbora za ženska vprašanja. Resolucije, sprejete na tej seji, bo predložilo predsedstvo kongresu Mednarodne zveze, ki bo v dneh 6., 7. in 8. septembra 1937 v Parizu. Kongres bo obravnaval v treh referatih temo: »Človeka v ospredje!«

To načelo hoče poudariti krščansko strokovno gibanje na svojem kongresu, ker se na vseh koncih in krajih dvigajo stremljenja, ki hočejo podrediti človeka popolnoma izmaličenemu kolektivu, pa naj se imenujejo komunistična ali fašistična

in narodno socialistična. V tem času hočejo krščanski strokovničarji poudariti pomen človeške osebnosti, njenega dostojanstva, posebno pa naglasiti pravice delovnega človeka ter njegovo stališče v poklicu, državi ter nasproti moderni državi, namreč fašistični in komunistični, ki človeško osebnost najhujje ogroža.

Predsedstvo je vzelo na znanje, da se dela na združitvi mednarodnih strokovnih zvez krščanskega stavbinskega in lesnega delavstva, dalje o udeležbi zastopnika mednarodne zveze na konferenci mednarodnih katoliških zvez in o poročilu nadzorstva, ki je odobrilo poslovanje uprave internacionale.

URSS najbolj demokratiška država na svetu.

Komunistični tisk piše mnogo o odloku osrednjega odbora komunistične stranke v URSS za prihodnje volitve v sovjete. Ta odlok naj bi dovedel do znatne obnove najširše demokracije s tem, da bo v bodoče glasovanje tajno, da bo dopuščena vpliv naroda na vse najvažnejše državne sklepe in da se bodo vršile volitve v vse sovjete direktno. Odlok tudi ukinja zakonske določbe glede na različne kategorije državljanov pri volitvah in se konča s frazo:

»Zares, diktatura proletariata postaja najbolj gibčen sistem vladanja in radi tega tudi najboljši... Osnova diktature delavskega razreda se razširja in postaja trdnjša...«

Kar pa je komunistični tisk pozabil dati, je to, da ima v URSS samo komunistična stranka postavljati kandidate in da radi tega v tej »deželi najširše demokracije« malo pomeni, na kak način se bodo volitve vršile. Rezultat se more sklepati že vnaprej.

Ponovna pomanjkljivost uprave v URSS.

Odkritje uradnega komunističnega tiska.

Vkljub vsem demantijem mora sovjetski tisk priznati novo pomanjkljivost, ki je neizogibna pod kolektivnim režimom. V Povolžju je položaj tak, da je bila sovjetska vlada prisiljena poslati tja izredno pomoč.

»Volška občina«, ki se imenuje tudi »organ upravnega odbora ruske komunistične stranke, izvršnega odbora, sindikalnega sveta, krajevnega odbora in krajevnega sveta PCR(!), piše na prvi strani:

V kolhozih naše pokrajine je povzročila slaba žetev preteklega leta veliko pomanjkanje. Vlada, stranka in tovariš Stalin sam so morali priti na pomoč prizadetim kolhozom z velikimi podporami v obliki živeža, krme in kredita. Na žalost sabotirajo šefi rajonov in uradništvo delo vlade in stoji ob strani. Radi njihove nemarnosti, počasnosti in slabosti je potrebno to veliko delo: pomoč kolhozom, prizadetim radi slabe žetve. Oni še nadalje gledajo življenje v rožicah, ne da bi opazili, kako razredni sovražniki zahrbtno zasledujejo njihovo delo v kolhozih.

Slaba žetev lanskega leta je povzročila nove težave pri osiguranju letošnje setve.

Radi potoka pomoči, ki priteka od sovjetske vlade, moramo mobilizirati v kolhozih milijon delavcev, da se premagajo težave, ki izhajajo od slabe letine lanskega leta. (»Volška občina« 6. febr. 1937.)

Ta odkritja vzbujajo nekatere komentarje. Ne samo, da se priznava pomanjkanje, temveč se more tudi presoditi njegova razširjenost glede na to, da je to vprašanje velikih podpor, potoka pomoči in mobilizacije milijona delavcev, da se preprečijo še hujše posledice.

Pisanje o sabotaži uradništva s počasnostjo in slabostjo se mora razumeti kot pretveza, da se opraviči počasno prihajanje pomoči. »Delo razrednih sovražnikov« označuje vsekakor okrepitev protikomunistične miselnosti med kmeti.

Gornji članek kaže, kakor se zdi, da so žalostne razmere v Povolžju zavzele tolik obseg, da jih ni mogoče več prikrivati in mirno iti preko njih.

Huda rudniška nesreča.

Iz Pilzna na Čehoslovaškem je dospela žalostna vest, da se je zgodila zadnja sobota ob enajstih dopoldne rudniška nesreča, katera je zahtevala 14 smrtnih žrtev. V Chomale, kadih 10 km od Rokytzana, je vdrla voda v Ferdinandov rov, v katerem je bilo zaposlenih 30 rudarjev. Voda je privrela iz nedavno opuščenega rova in to radi razrahljane zemlje, s tako silo, da je bil rov na mah ves napolnjen z vodo. 16 rudarjev so rešili, 14 jih je utonilo in je odnesla voda njih trupla več nego 1 km v notranjost rova. Iz tega se da sklepati, kako silovit je bil vdor vode.

Naročajte „DELAVSKO FRONTO“!

nadevajo naziv »krščanski socialisti«. Zanimivo je, da se je pri tem imenu naziv »krščanski« boljši in bolj opušča, težje zanimanja pa so pričeli polagati vodje JSZ na »socializem«, to je na marksistično ureditev gospodarstva. Močnejši in močnejši je postajal klic: »Socializem hočemo!«, vedno bolj so se podirali mejniki, ki so nekoč ločili krščansko delavstvo od marksističnega, z dneva v dan se je skušalo zabrisati na našem delavstvu vse, kar mu je bilo nekdanj svojskega. Hočete dokazov? Torej!

Predsednik JSZ, Žumer Srečko, je izjavil na občnem zboru JSZ: »Socializem mora biti udaren in prodoren. To bo takrat, ko bodo ne le delavske mase, ampak vsi delavski sloji verovali vanj. Zato mora biti socializem zvezan z vsotnotranjostjo človeka in vseh teh mas. ... Socializem je, ne da bi predrugačil gospodarstvo, nemogoč. Socializem pa je še bolj nemogoč, ne da bi preustrojil človeka.« Predsednik JSZ v tem govoru ne pozna več krščanskega socializma, temveč samo še socializem, torej je na isti črti z marksisti. »Delavski pravici« je pridno sekundiral »Beseda«, revija pokreta JSZ, ki je grmela proti »ideologijam izkoriščanja« in pisala, da so gospodarske osnove marksizma pravilne! Ali se ne pravi to, da so marksistične gospodarske osnove tudi temelj krščanskega socializma?

To je popolnoma jasno povedal ter potrdil »Mladi plamen«, sprva list najmlajših kršč. socialistov, kasneje pa vse njihove mladine, ko je zapisal: »Po tej poti nastopivši socializem — to bodi zvedavim povedano — ne bo krščanski socializem ali kakšen drugi utopični socializem, marveč bo takšen, kakršnega bodo ustvarile razmere, bo marksističen.« Ti najmlajši so torej nedvoumno povedali svojo vero, da je mogoč v bodočnosti le socializem - marksizem. Vodje JSZ se niso oddaljili od preteklosti in od dr. J. E. Kreka le po »besedi«, temveč tudi po vsebini, po duhu. Za vse to lahko najdejo kršč. socialisti, ki se nočejo pohujšati pri branju brošure »Zakaj nismo krščanski socialisti?«, dovolj nadaljnjih dokazov v lastnih časopisnih proizvodih iz preteklih let. Vse to stori seveda najlažje najožji sodružniki »Delavske pravice«, ki se potem več ne bodo zgražali nad onimi, ki so baje »JSZ samo zaradi imena tako trdovratno prištevali med najhujše marksiste«.

Povemo še enkrat: Za nas je nesporeljiva vsebina slovenskega krščanskega socializma, ker so se njegovi cilji in pota oddaljili od tradicije ter šli »preko Leona in dr. Kreka« v gospodarski marksizem, posnemajoč pri tem razkolnike enakega imena iz Nemčije in Avstrije, ki pa so ostali k sreči omejeni le na ozek krog, ker so jim bila vrata strokovne organizacije absolutno zaprta. Naziv kršč. socializem kot besedo pa odklanjamo, ker je zapisal dr. Krek že pred 30 leti, da ta »beseđa slabo zveni« in ker je Pij XI. ugotovil, »da so izrazi religiozni in krščanski socializem protislovni, ker nihče ne more biti dober katoličan in pravi socialist«.

Od svoje poti se ne bomo odmaknili, ker vemo, da imamo prav. V tem nas potrjuje tudi mnenje delavstva, ki se v čimdalje večjem številu zgrinja okrog »Zveze združenih delavcev«. Verujemo, da bodo prihli za nami prej ali slej tudi oni današnji beli socialisti, ki sta jim resnica in krščansko delavsko gibanje bolj pri srcu kot tuja gesla.

Vestnik ZZZD.

Iz centrale.

Vsem tečajnikom! V Ljubljano pridite 6. maja vsi že z jutranjimi vlaki. Poidite takoj k sv. maši, potem pa takoj v naše tajništvo v Delavsko zbornico, vhod iz Čopove ulice.

Podružnice, ki še niste poslane prijavitelj, storite takoj! Če imate kakršnekoli zapreke, nam nemudoma sporočite! Na tečaj polagajte veliko važnost. Vedite, da ta tečaj prirejamo s težkimi žrtvami, ki naj v bodočnosti rode sadove za naše delavstvo in naš pokret.

Delegati za občni zbor, ne pozabite prinesiti s seboj pooblastil! Pooblastila naj bodo pravilno opremljena, to je: podpisana od predsednika in tajnika in žigosana s štampiljko podružnice. Tudi občni zbor mora biti dokaz naše moči in zdravja.

Podružnice, ki še niso poslane obračuna za mesec marec, s tem pozivamo, da to store čimprej! Bog živi!

Jesenice. Strokovna organizacija delavcev ZZZD na Jesenicah vabi vse svoje članstvo, da se gotovo udeleži sestanka, ki se bo vršil v nedeljo 2. maja ob pol 10. uri dopoldne v Krekovem domu. Tovariši! kažite svojo organizacijsko in delavsko zavest! Na sestanek prideta dva zastop-

nika centrale. Vse članstvo vabimo tudi, da se na dan 1. maja udeleži naše svete maše ob 8. uri v cerkvi na Savi. Bog živi!

Stavbinci.

Pogajanja za sklenitev kolektivne pogodbe stavbenega delavstva. V torek 27. t. m. so se nadaljevala pogajanja za sklenitev kolektivne pogodbe gradbenega delavstva dravske banovine. Po vseh izglejih je bil to zadnji dan pogajanj. Rešila so se nemoteno vprašanja iz splošnega dela pogodbe, dočim je bila kakor vedno mezdna lestvica pregraja, preko katere se bo le s težavo prešlo. Vendar, delna popustljivost na obeh straneh, delodajalski kakor tudi delojemalski, je dopustila kompromise, na podlagi katerih se je prišlo do sporazuma pri reševanju mezdne lestvice. Delodajalska stran je sprejela dane predloge, ki jih bo po objubi skušala zagovarjati in ugodno rešiti pred svojim članstvom in se bodo ob prihodnjem sestanku unesli v pogodbo. Bati se je pri vsej procentualni razdelitvi mezd, da bo ta razdelitev povzročala nesorazumljenja in spore, če ne bo ta izvedena pravično. Novo pripravljajoča se kolektivna pogodba je v marsičem korak naprej, njene hibe se bodo pokazale v praksi, da se bodo v prihodnje odstranile, kar bo pripomoglo k mirnemu sožitju med delavci in delodajalci.

Fotografi.

Ljubljana. Pred par tedni je stopil zakon o minimalnih mezdah v veljavo. Ta zakon bo mejnik, ki bo jasno in točno zaznamoval dve dobi: dobo neomejenega izkoriščanja in dobo, ko je tudi delavec dobi moralno zadoščenje in pravico do življenja. Kakor je suženj, če se tako izrazim, z veseljem sprejel svobodo, z njo pa tudi moralno in gmotno zadoščenje nad vsemi tiranijami nekdanjega despotizma, tako je tudi delavstvo z navdušenjem sprejelo to odločbo, v kateri je dobilo zadoščenje za vse krivice današnjega kapitalizma. Mišljenja, da je velika dobrina za nastavljenca, če se ga sploh vzame v službo, ne glede na plačo, je prešlo polagoma po tovarnah in industrijskih obratih in tudi na posamezne stroke. Med temi ni izvzeta fotografska stroka. V začetku, ko so cene izdelkom padale polagoma, ni bilo še tako hudo plačevati pomočnika. Vendar pa se že tedaj opaža hud padeč plač. Pozneje, ko je ta plaz dobival vedno hitrejši tempo in ker so cene produktov vedno hitreje padale, ravno vsled tega, ker so se vrinile v stroko moči, ki se niso vsled svoje nekvalifikacije zavedale vzvišenosti fotografskega stanu, in ki so svojim laičnim fotografijam nastavljale tudi amaterske cene, je bila posledica nesramna konkurenca, ki se ni ustavila pri najnižji ceni. Res je, da je med mojstri tudi belá vrana, ki se še vedno drži najvišje cene, kar je ravno dokaz, da bi bilo možno to pri vseh, vendar pa na drugi strani taisti zametuje pomočniško kvalifikacijo, katera je pa ravno za nas največje važnosti. Zanimivo je namreč, da so namesto kvalificiranih moči začeli mojstri izrabljati zakonska določila o pomožnih delavcih, ker so pomožne moči uporabljali namesto kvalificiranih. To so torej bili ravno vzroki neizogibnega padca plač, ki niso več odgovarjale in tudi danes ne odgovarjajo življenjskim potrebam poedinca. Originalen je prevod Mariborčanke-Nemke, ki imenuje današnje plače v svojem dopisu »lakotne plače«. Ko gledam današnji položaj s tega stališča, mi nareka dolžnost, da zakličem vsem treznomislim mojstrom, kakor je nekdanj zaklical sedanjí predsednik združenja: »Bodite pametni, dvignite cene!« Toda tedaj vsled konjunktore, danes pa vsled pomočnikov, ki hočejo potom kolektivne pogodbe v najkrajšem času zboljšati plače. — V sredo 5. maja ob osmih zvečer je sestanek v naši običajni sobi. Naši sestanki so nekaka zasebna fotografska šola. Kar smo in kar bomo na teh sestankih pridobili, nam ne bo nikdar žal. Najbolj pa želimo, da to izredno priliko izrabite tudi vajenci, saj so ta predavanja temelj vašemu nadaljnjemu delu. Potrudi mo se, da bomo v vsaki stvari točni!

Lesni delavci.

Soteska. V nedeljo 25. t. m. se je pri nas vršil I. redni občni zbor naše podružnice. Občni zbor je ob veliki udeležbi potekel nad vse lepo in prijetno. Tov. predsednik Zajc je v svojem poročilu povedal, koliko dela in napora je bilo potrebno v preteklem poslovnem letu, da je podružnica dosegla s pomočjo centrale one lepe uspehe, ki jih kot posamezniki nikoli ne bi bili deležni. Tajnik tov. Brišar je v svojem tajniškem poročilu povedal, da je prejel 43 dopisov, odposlal pa 59 dopisov. Podružnica je izvolila v podjetju Jordan tri obratne zaupnike, intervencij pa je izvršila 15. Blagajnik tov. Pureber je kratko in jedrnatno poročal, kako podružnica,

oziroma njeni člani razumejo tudi finančno stran organizacije. Za centralo ZZZD je podal poročilo tov. Preželj France, ki je v svojem govoru obrazložil novo uredbo o minimalnih plačah in o sklepanju kolektivnih pogodb. Povedal je, kje in kako vrši delo centrala za dobrobit članstva in vsega slovenskega delavstva. H koncu je navzoče krepko vzpodbudil k nadaljnjemu vztrajnemu in zmagovitemu delu. — Razvila se je o vseh problemih delavstva živahna razprava, posebno še, ko je tov. Brišar prečital osnutek kolektivne pogodbe, ki bo predložen podjetju. Posebno ostrá kritika je bila radi priganjstva s strani predpostavljanih. Navajali so se konkretni primeri. Delavstvo je tudi zahtevalo, da mora podjetje takoj v obratu nabiti poslovni red. — Pri volitvah so bili izvoljeni večinoma stari odborniki, in sicer že po novih pravilih. Odbor se je konstituiral na prvi seji takole: predsednik Zajc Franc, podpredsednik Pureber Ivan, tajnik Brišar Ivan, blagajnik Vovk Ivan, gospodar Pečjak Jože. Odborniki, oziroma namestniki pa so: Merkon, Volf in Kramar. V nadzorstvo pa so bili izvoljeni: za predsednika Zupančič, za člana nadzorstva pa Tavčar in Zoran. — Bog živi!

Sv. Lovrenc na Pohorju. Organizirali smo se tudi mi, ki delamo v lesni industriji, v ZZZD. K temu nas je napotil naš položaj, ki je nadvse žalosten. Plače od 1 Din naprej. Delo naporno, največja plača pa znaša Din 2.50 na uro in so srečni, ki to imajo. Izračuna pa si lahko vsak sam, kako se s tako plačo da živeti. Posebno še, kdor mora plačati stanovanje, ali pa ima številno družino. Ženske zaslužijo 1.50 D na uro, to je 12 Din na dan, odračunati pa se mora še socialne dajatve in davek. Kako naj živi? Da ni na stanovanju pri starših, bi bilo sploh nemogoče preživljanje. Zato smo se odločili, da si pod okriljem ZZZD skušamo izboljšati svoj položaj.

Brezno. Za danes se oglasimo samo s par vrsticami. Pri nas imamo precej lesne industrije, so pa pri večini sramotno nizke mezde. Zaenkrat ugotavljamo samo to: Imamo neko podjetje, plače pri tem podjetju so maksimum 2.50 Din na uro, poleg tega ima podjetnik svojo trgovino, v kateri je delavec primoran kupovati svoje potrebščine, akoprav dražje. Ako ne, pa je odpuščen. Je to postopanje popolnoma v opreki s zakonskimi določili, ali kdo se pri lesnem delavstvu briga za to. Radi tega bo edina pomoč organizacija. Drugič se oglasimo z določnejšim poročilom.

Kovinarji.

Sv. Lovrenc na Pohorju. Ta teden v sredo 28. aprila se je vršil prvi razgovor radi ureditve gotovih razmer v tovarni H. Kiefer, d. z. o. z. Razgovor je sklical g. sreski načelnik Maribor desni breg. Za podjetje je bil navzoč g. prokurist Krac, za organizacijo ZZZD tov. Cvikel. Ugotovil se je dejanski stan in sicer, da v tovarni že obstoja nek sporazum, vendar ta obsega le kvalificirane delavce kosarne, med tem, ko za obrat srpov in za zunanji obrat ni nič urejenega. Prav neznosne pa so razmere ravno v obratu za srpe. Pri tem delu je dnevna storitev določena tako visoko, da delavec ni v stanju, zaslužiti tej storitvi določene mezde. Tako se dogaja, da pri pridnem in še celo nadurnem delu dobi mesečnih 250 do 300 Din plače. To je vsekakor potrebno revizije. Zato se je na razgovoru določilo, da organizacija napravi konkretne predloge glede storitve, nakar se bo to vprašanje uredilo. Dalje, da se sporna vprašanja uredijo neposredno z lastniki, katerih eden pride v kratkem k Sv. Lovrencu, ker se nahaja sedaj v Avstriji. Prvi korak je narejen in organizacija bo šla svojo pot, dokler ne bodo razmere urejene. Temelj delu pa ja, da bo vse v skladu z možnostjo podjetja, da se ne bo moglo predbacivati, da organizacije uničuje podjetje. Nasprotovanja, ki izvirajo iz zavisti in strankarske zagrizenosti, pa bomo že znaš odbiti. Tovariši! Vi pa na delo za skupnost!

Usnjarji.

Konjice. V tukajšnji tovarni usnja je sedaj zaposlenega precej delavstva, a razmere so pa vedno slabše. Plača nizka, šikane so na dnevnem redu, poleg tega pa še teror od strani podjetja. Za zakonska določila se podjetje briga toliko, kot za lanski sneg. Bog ne daj, da bi si kakšen delavec upal kaj izraziti, takoj mu grozi odpust. Pač pa bo tega moralo biti enkrat konec. V delavskih glavah se je pričelo svitviti, kmalu bo zora in posijalo bo sonce svobode tudi tem delavcem. Podjetnik nemičurji, akoprav oblečeni v uniformo JNS, se bodo že morali prilagoditi našim razmeram in priznati, da so v Jugoslaviji, kjer imamo po ustavi vendarle vsi enake pravice — tudi delavci. V naši državi je svoboda združevanja zajamčena z zakonom, za delavce predvideva to § 35 Zako-

na o zaščiti delavcev, to si naj gospodje podjetniki zapomnijo in od te pravice ne odnehajo. Se bo treba že sprijazniti s tem dejstvom. Delavci, tovariši! Neustrašeno v skupnost, v organizacijo, ker to je edino orožje, ki ga imate in ki vam bo pomaglo do zmage nad izkoriščevalci in tlačiveli!

Rudarji.

Velenje. V nedeljo 9. maja se vrši redno mesečno predavanje in sicer o mezdni pogodbi vseh državnih rudnikov v Jugoslaviji ter o delavskem službenem redu policijskih predpisov. Člani od ZZZD! Vaša dolžnost je in korist, da se izobražujete ter združujete v krščanskih delavskih organizacijah, ker le v slogi je moč. Prigovora višji rudarski pristav g. inž. Vladislav Burnik. Pridite vsi, kar je članov.

Preska. Naša organizacija ZZZD se je zelo poživila. Dobili smo v zadnjih dneh zopet lepo število zelo delavnih članov. Sploh se kaže vedno višje zanimanje za strokovno delo v organizaciji že od slovesne proslave našega delavskega patrona sv. Jožefa. Naši člani so največ iz gradbene stroke, ki že od lani prav odločno vračajo levičarske agente (razen nekaj izjem večinoma tujecev). Zaposleni so v Ljubljani največ na cesti št. Vid — Jepra, ki jo modernizira inž. Jožef Dedek iz Ljubljane. Boli nas to, ker so tako nizke plače, poleg tega je pa letos še ura samo zjutraj točna, opoldan ter zvečer pa skoro vsaki dan zadrž, včasih po 10 minut. Upravičeno pričakujemo, da se to neha, posebno še takrat, kadar je človek do kože moker. Delavci, nikar ne poslušajte krivih prerokov: da je naša organizacija kapitalistična, kar ji očitajo samo zato, ker sloni na katoliških načelih socialne pravičnosti! So namreč ljudje, ki mislijo, da morajo biti s celim svetom v prepiru, potem bi bili pa še radi voditelji sloge, katero imajo samo na jeziku, dejansko pa zapeljujejo nezavedno delavstvo. Zato vsi v ZZZD, v organizacijo resnega in požrtvovalnega dela, katera je pokazala že lepe uspehe!

Nemčurskim podjetnikom v album.

Danes štejemo že leto 1937 po Kristu-sovem rojstvu in 19. leto našega osvobodjenja, naše lastne narodne države Jugoslavije. In po 19 letih se še niste mogli uživati v to, da imamo naš slovenski jezik kot uraden in občevelen jezik. Niste se še užiteli v to, da je naš slovenski delavec enakopraven, ampak ga še smatrate kot pod bivšo Avstrijo za manj vrednega, za eksploatacijski material. Po 19 letih lastne države in lastnega jezika, je delavec še marsikje primoran občevati v tujem jeziku — če ga zna, ako pa je ne-vešč nemškega jezika, pa je manjvreden! Ali se še ne zavedate, da živite in delate dobičke v narodni jugoslovanski državi. Pomnite, da mora biti enkrat konec nemčurstva in z njim v tesni zvezi omalovaževanja našega slovenskega delavca, da bo treba priznati naše zakone, naša državo in našega slovenskega delavca.

Naj teh par vrstic za danes zadostuje! Pribijemo pa: Na naši zemlji in v naši narodni državi nam poturica in tujec ne bo pravice meril! C.

Zavarovanje lesnih delavcev.

Dve leti nazaj smo bili deležni ugodnosti delavskega zavarovanja vsi lesni delavci, pa naj je bil kdo zaposlen pri lesnem trgovcu, lesnem podjetju ali kmečkem posestniku. Dve leti nazaj pa je uvedel OUZD nov postopek, in sicer ta, da odklanja zavarovanje lesnih delavcev, ki sekajo in prevažajo les za kmečke gospodarje. S tem nas je mnogo izgubilo članstvo pri OUZD, s tem vred pa tudi ugodnosti, združene s tem članstvom pri tem uradu kot tudi pri borzi dela ter delavski zbornici, ker smo prenehali biti njeni člani. Saj v mnogih primerih kmet sam poseka les z lastnimi delavci in ga nato proda obdelanemu lesnemu trgovcu ali kake-mu podjetju. Za ta postopek so zvedeli seveda tudi lesni trgovci, ki se itak izogibajo zavarovalni dolžnosti in sleparijo OUZD, kjer le morejo. Zadnja leta skoro noben lesni trgovec ne kupuje stoječega lesa v gozdu, ampak vsak naroči posekane gozda kmetu, ki sam nima denarja za plačo delavcev, pa daje predujem, pogodbo pa napravi lesni trgovec za obdelan les. Tako se je krog zavarovanih oseb še znatno zožil.

Agitatorji OUZD radi poudarjajo, da je zavarovanje socialno in da je namenjeno najširšim krogom delavstva. Tudi mi delavci smo tega mnenja, toda kaj nam pomagajo lepe besede, če so pa dejanja drugačna! Če bi hotelo biti zavarovanje res delavsko in socialno, ne bi smelo odbijati delavcev, posebno ne onih, ki so v najslabšem položaju, kot smo to lesni delavci. Zato zahtevamo od OUZD v Ljubljani, da spremeni svoje postopanje in uveljavi staro navado ter običaj, po katerem so bili zavarovani prav vsi delavci, ki so bili zaposleni pri sekanju lesa, brez ozira na

to, komu sekajo les. Če je bilo to po zakonu o zavarovanju delavcev dve leti nazaj, bi moral veljati tudi sedaj. Zakona nismo dobili novega in je v veljavi še vedno stari, ki je v veljavi že od leta 1922 naprej. Upamo, da OUZD ne bo gluh za našo zahtevo! Lesni delavec.

Kako je na Češkem.

Praška vlada odločno demantira vesti, da se širi v deželi kakršenkoli sovjetski vpliv. Zadnji dogodki na umetniškem, književnem in duhovnem polju dokazujejo po vsej priliki nasprotno.

Češko gledališče v Brnu je predvajalo Džerdžinskega opero »Tih Don« pod pokroviteljstvom sovjetskega poslanika. Isto gledališče pripravljajo sedaj opero »Voni-ka« od sovjetskega komponista Čerapina.

Mestno gledališče v Pragi je predvajalo 5. februarja dramo sovjetskega pisca Kornejsuke s čisto boljševiško tendenco. Listi, tudi »Prager Presse«, poročajo, da je bila v zadnjem dejanju pozornica okrašena s številnimi rdečimi zastavami s srpom in ključem.

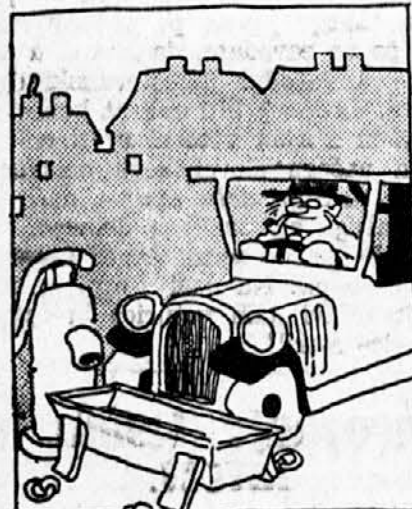
Za otroke je igrala družina Melan v praškem gledališču delo ruskega pisca Sestaka »Pam«.

Praška delavska akademija, ki se imenuje po Masaryku, je organizirala vrsto predavanj o novi ustavi URSS.

Dne 22. januarja je bila v največji koncertni dvorani v Pragi (»Lucerna«) proslava Ljenina. Predstavniki raznih evropskih dežel so manifestirali za svobodo, ki jo je proglasil Ljennin. — Dne 31. januarja je bila v Osigu prirejena proslava Ljenina, Liebknechta in Roze Luxemburg. — Ob priliki proslave Puškina so češki listi slavili delo sovjetov in predstavljali Puškina kot predhodnika marksistične revolucije.

Mestna knjižnica v Pragi je objavila imena dvanaestih pisateljev, po katerih se je najbolj povpraševalo. Med njimi jih je

All si že obnovil naročnino?

Po stari navadi!

René Bazin

23

Žito poganja.

Roman.

Po stoštiriinpetdeseti izdaji prevedel Viktor Čokan.

Vzel je bel list kvadratnega papirja in začel pisati:

22. aprila, na belo nedeljo.

»Mamica, žalosten sem, rad bi Te videl in vdihoval snežen zrak naših gora. V uri, ko Ti to pišem, te vidim; zvonovi zvone, kakor tu, za kolec maše, toda odgovorja jim šum cokelja na poledeni zemlji. Tudi Ti si poleg, moja mala mamica; potegnila si si črno kapuco na čelo; zadnja greš, kakor po navadi iz cerkve; na svojega sina-duhovnika misliš, na malega Henrika, ki si ga nekdanj vodila za roko in ki je odšel sam daleč iz rodne vasi, da bi poskusil izpreobrniti ljudi iz Ničevrske planote. Preko trga greš, vsi naši prijatelji so tu, to se pravi vsa fara; možje, žene, otroci, nihče ne bi hotel izostati — od maše; mrzlo je; od gora vleče veter in gozd, kakor trg imata radi snega le eno stezo, po kateri se gre le posamič. Zato gredo vsi po vrsti. Ti, mamica se vračaš v svojo hišo, ki je pač mahna pa je bila najsrečnejša v trgu, ko sva še bila tam oba. Mamica, žalosten sem! Zapustil sem te radi teh ljudi v Fontenáj, ki me ne sovražijo, a ne žive za nič drugega, kot za zemljo. V teh sedmih mesecih, kar sem njihov župnik, nisem pri njih ničesar dosegel. Moje srce bo radi zapuščenosti postalo plaho. Sprejel sem sveto pomaziljenje in odgovoren sem za vse napake, za vse padce, za vse obupne smrti, ki bi jih lahko

devet z boljševiški nazoni. Veliko delo univerzitetnega profesorja J. Jiraseka o sovjetski literaturi je v tisku v Pragi. Založba Buretzi pripravljajo izdajo »Sreča« sovjetskega pisatelja Grekova in »Življenje in ljubezen v URSS« od Leona Lanina. Založba »Lidova kultura« pripravljajo izdajo ontologije pesnikov oktobrskere revolucije. Založba »Orbis« v Pragi pripravljajo »Razvoj narodne kulture v URSS« od Leona Silbersteina. »Prijatelji URSS« pa bodo izdali »Odgovor Andreu Gideu«.

V Sudetih pa se pripravljajo poslednje mesece dokumentarni filmi o URSS za mladino: »Zakaj se češka mladina uči spoznavati značaj mladine sorodne narodnosti URSS...«

Triumf republikancev v Spaniji bi bil triumf Moskve.

Mednarodni tisk, ki simpatizira s tako imenovanimi »republikanci« v Spaniji, se trudi ustvariti splošno mnenje, da ni nič skupnega med uradno špansko vlado in ruskim komunizmom. Španska vlada da je samo socialna. Lahko bo sklepamo, kakve vrste je ta socializem, ki se izkazuje iz velike brige, ki jo Moskva posveča njemu.

Vodja socialistične stranke v Ženevi piše v »Le Travail« od 12. februarja:

»Nekateri francoski radikali se odkrito trudijo razumeti in nato odobravati, da so španske delavske organizacije politične in sindikalne smatrate za potrebno likvidacijo vlade izrabljajočega kapitalizma, ki je izdal republiko.«

Od svoje strani je zvedela komunistična »Freiheit« od 6. februarja naslednje: »Osrednji odbor združenih socialističnih strank Katalonije je poslal Stalinu sledeče sporočilo: ... Pošljamo Ti, tovariš Stalin, v tem zgodovinskem trenutku naš srčen boljševiški pozdrav! Mi smo okrepljeni po Tvojem telegramu, ki si ga poslal komunistični stranki, s katero smo tesno zvezani. Obljubljamo Ti, da bomo okreplili vrste ... za zmago naše demokratske republike novega modela.«

Socialistična, republikanska Spanija objavlja Stalinu v tolažbo republiko novega modela, ki ga bo povsem zadovoljila!

STANJE BREZPOSELNIH.

Okrožni urad za zavarovanje delavcev je izdal podatke o zaposlenosti za mesec marec t. l. Ti podatki kažejo število zaposlenih delavcev v tem mesecu za posamezne panoge gospodarstva v primerjavi z lanskim mesecem in letošnjim februarjem. Iz teh je razvidno, da je zaposlenost delavstva od lanskega marca večja in da je nazadovala le v nekaterih strokah, kakor v papirni industriji (padec za 275 delavcev), v tobačni industriji ter v industriji hranil in pijač (121). V primeri z lanskim mesecem je v letošnjem marcu napredovala tekstilna industrija za 1739 delavcev, gozdno-žagarska industrija + 1204 delavcev, gradnje nad zemljo (zidarstvo) + 982 delavcev, oblačilna industrija + 544 delavcev, kovinska industrija + 484 delavcev, industrija za predelovanje lesa (mizarstvo, kolarstvo, rezbarstvo itd.) + 437 delavcev, gradnje

železnic, cest in vodnih zgradb (javna dela) + 400 delavcev itd.

Celotni prirastek delavstva v navedenih industrijskih panogah v enem letu (od lanskega do letošnjega marca) znaša 7239 delavcev. Če primerjamo že samo število zaposlenih delavcev v letošnjem februarju in marcu, vidimo, da je zaposlenost zelo narasla posebno pri gradnjah nad zemljo (1333 delavcev), v industriji kamenja in zemlje (opekarstvo) za 593 delavcev, gozdno-žagarska industrija 540 delavcev, gradnja železnic in cest ter vodnih gradb 536 delavcev.

Ker so se prav sedaj začela nekatera dela, ki jih prej ni bilo mogoče graditi, bodisi zaradi vremenskih neugodnosti ali zaradi tega, ker so šele sedaj na razpolago primerni krediti, pričakujemo, da bo število zaposlenih delavcev v prihodnjem mesecu še naraslo.

Še to in ono.

Potreba po davčni enakopravnosti Slovenije se je pokazala zlasti po uvedbi skupnih banovinskih trošarin. Te skupne trošarine, ki zadevajo posebno malega človeka, ker se plačujejo od raznih važnih živil, pobira država ter jih razdeljuje potem posameznim banovinam, pa ne v sorazmerju po vplačani višini zneska. V naši banovini je pobrala država teh skupnih trošarin v znesku približno 20 milijonov, banska uprava pa je dobila potem iz skupnega fonda nazaj samo kakih 5 milijonov Din. Še huje je s prometnim davkom, ki ga vrača država banovinam. Naša banovina plača tega davka približno 24 milijonov, dobi pa od države nazaj samo okrog 3 milijone. Zato pa so bogato dotirane iz teh davkov takozvane pasivne banovine, to so: zetska, primorska, drinska in moravska. Te banovine skoraj nimajo lastnih dohodkov in žive pravzaprav samo na račun treh banovin: dravske, savske in donavske, predvsem pa naše dravske. Tako prispevamo Slovenci letno številne milijone za pasivne pokrajine v državi, ki bi se morale same vzdrževati. Če bi se ves ta denar porabil doma, pa magari vsaj samo polovica tega denarja, bi naša banska uprava lahko izvrševala ogromna javna dela ter bi Slovenija v nekaj letih imela najlepše ceste in vzorno urejeno gospodarstvo. Vse to dokazuje, da je borba za davčno enakopravnost Slovenije nujno potrebna in da moramo napeti vse sile, da si jo izvojimo.

Moč tujega kapitala v naši državi. Po najnovejših štatiistikah je v naši državi 305 tujih industrijskih in 24 tujih bančnih podjetij. Ta tuja industrijska podjetja imajo vpisanega kapitala 2 milijardi 315 milijonov dinarjev, vsa naša domača podjetja pa samo 1 milijard 85 milijonov dinarjev. Ni čudno, če smo potem tako odvisni od tujcev ter smo menda edina država v Evropi, v kateri je moč tujega kapitala še več kot enkrat večja, kakor domačega.

Sladkorni baroni celega sveta so zborovali v Londonu. Na tem zborovanju so se med seboj sporazumeli, koliko bodo v bodoče izdelovali sladkorja, da si ne bodo preveč med seboj konkurirali ter si s konkurenco kvarili cen. Zaradi tega sporazuma bodo ljudje po svetu še nadalje drago plačevali sladkor, da bodo imeli industrijalci čim večje dobičke.

Gradjanski je državni prvak. V nedeljo je padla odločitev v državnem prvenstvu. Ponosen naslov prvaka si je priboril zagrebški klub Gradjanski s svojo efektno zmago nad belgrajskim BSK, ki jo je dobil na vročih belgrajskih tleh pred 15.000 gledalci. Gradjanski je porazil BSK s 4:0. Že v prvih devetih minutah igre je zabil Gradjanski svojemu nasprotniku tri gole. Gradjanski ima sedaj 27 točk ter ga ne more noben klub več dohiteti. Državno prvenstvo se bo še igralo dve nedelji. Zanimanje bo sedaj osredotočeno predvsem na zadnji konec v tabeli. Klub, ki dobi najmanj točk, izpade iz prihodnjega tekmovanja. Zaradi tega bodo zadnji klubi pač napeli vse sile, da se spravijo naprej

ter se rešijo pred katastrofo. Ljubljana, ki je dosedaj na zadnjem mestu, se je v nedeljo že precej potrudila ter si je z zmago nad Baskom popravila položaj, četudi je zaenkrat ostala še na zadnjem koncu tablice. Nedeljske tekme so se končale z rezultati: Gradjanski—BSK 4:0, Ljubljana—Bask 2:1, Concordia—Slavija (Sarajevo) 1:1, Hašk—Jugoslavija 1:1, Slavija (Osijek)—Hajduk 2:1. Prvenstvena tablica nudi sedaj tole sliko: Gradjanski 27, Jugoslavija 21, BSK 19, Slavija (Sarajevo) 15, Hašk 13, Bask 12, Concordia 11, Ljubljana 11 točk.

Podzvezni prvenstvo. V ljubljanski podzvezni sta bili odigrani v nedeljo dve prvenstveni tekmi: v Celju in v Trbovljah. SK Celje je premagal SK Olimp 2:1, Železničar pa je zmagal nad trboveljskim Amaterjem 5:3. Zadnja tekma je bila zelo ostrá ter so Trboveljčani igrali precej surovo, ker so bili vsi igralci Železničarja poškodovani. Železničar se je s to zmago uvrstil na čelu tabele ter ima 6 točk, Amater ima 4, Celje 2 točki, Olimp pa nobene.

Nogometni drobiž. V Turinu se je vršila v nedeljo meddržavna tekma med Italijo in Madžarsko. Zmagala je Italija 2:0. — V Hanovru je premagala reprezentanca Nemčije reprezentanco Belgije 1:0. — Na Češkem se je končalo državno prvenstvo ter si je priborila naslov državnega prvaka Slavija z zmago nad svojim rivalom Sparto.

Tenis Jugoslavija—Madžarska. V Zagrebu se je vršila meddržavna tekma med Jugoslavijo in Madžarsko. Za Jugoslavijo so nastopili naši prvaki Punčec, Palada in Kukuljevič, mesto obojelega Mitiča pa Radovanović. Dasi se je pričakovala zmaga našega moštva, so vendar izvrstni Madžari nudili tak odpor, da se je tekma končala neodločeno 3:3.

Smučarji so v nedeljo zaključili svojo letošnjo tekmovalno sezono s tekmo s Triglavom v dolino Krme. Proga za smuk je bila dolga 4 in pol km ter je imela 1000 m višinske razlike. Triglavska tekma, s katero se vsako leto pri nas zaključijo zimskosportna sezona, je imela letos prvič mednarodni značaj, ker so se udeležili v velikem številu avstrijski in češoslovaški tekmovalci. Izvrstno trenirani in razpoloženi Avstrijski so bili našim najvernejši konkurenti ter so zasedli tudi prva mesta. Prvi je bil Maier v času 6:46, drugi Schwabl, tretji Schneider in šele četrty naš državni prvak Ciril Praček, ki je vozil v času 7:02. Potem slede zopet sami Avstrijski: 10. je Čeh Brabec, 11. napet Heim, nato Zvan in Ankele. Njim sledi zopet nekaj Avstrijscev in Čehov. Avstrijski so pokazali, da so razred za sebe in da jim je edino še naš Praček enakopraven.

Kolesarji so tudi otvorili sezono. V nedeljo je priredil mariborski Železničar tekmo na progi Maribor — Sv. Miklavž — Hajdina — Rače — Maribor. Zmagal je Rozman (Železničar) v času 1:32:16, drugi je Gregorič (Mislinje), tretji Lozinšek (Železničar), četrty Bertonec (Slov. Konjice) in peti Sodec (Maraton).

Lahkotletiki so se začeli pridno gibati. Primorje je priredilo v nedeljo v Ljubljani otvoritveni miting, na katerem so nastopili poleg Primorja še člani SK Planine, SK Ilirije in marib. Železničarja. Doseženi so bili dobri rezultati. — Prihodnjo nedeljo pa priredi Maraton v Mariboru otvoritveni miting na svojem igrišču, za katerega vlada med mariborskimi sportniki veliko zanimanje.

Mali oglasi. Vsaka beseda samo 50 par. Male oglase je treba poslati vsaj do četrta zjutraj in jih je treba plačati naprej.

ZA SV. BIRMO: Najlepši spominček: molitvenik in rožni venec! Najugodnejše kupite v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru in v Ptuju.

Prav dobre birmanske ure dobite pri grajskem urarju v Mariboru. Znižane cene.

: Za sv. birmo :
dobite za birmance in boterce najlepše obleke po zelo nizki v
TRGOVSKEM DOMU
Maribor, Aleksandrova cesta št. 25

Nalivna peresa
od Din 6.— višje, v Cirilovih prodajalnah
Maribor in Ptuj.

preprečil ali potolažil. Sedem jih je bilo pri veliki maši to jutro! Vse jih tlači: njihova narava, njihova nevednost, njihovo časopisje; polno je laži, vse do lahkkih prodaj njihovih volov... Gotovo razumeš, koliko trpim. Mnogo je mater kakor ti, ki imajo duhovniško dušo, ki so jo dale svojim otrokom. Zato boš, ko boš prejela to pismo, molila zame. Vem, da boš to storila. In tvoja molitev je mogočna pred Bogom. Pomagaj mi! Iščem, kaj naj storim in kje naj začnem... Mamica, sam sem!... Pošlji mi pismo in deni vanj nekaj tvojega poguma. Bolje je mi je, čutim se močnejšega, bolj kakor prej, preden sem Ti pisal. Iz vsega srca Te ljubim, moja mamica! Pa ne misli, da sem izgubil pogum; le čutil sem potrebo, da se v tvoji bližini izjočem.»

Henrik Rubió.

Duhovnik je dal pismo v ovoj, v škatlji je posikal med pobožnimi slikami znanok, odšel je po stopnicah, ki so vedno ječale, kakor mi, že pod najmanjšo težo. Ko je šel mimo kuhinje, je rekel:

— Filomena, sedaj lahko pogrejete juho. Pismo še dam na pošto.

— Lepa je vaša juha; kakor močnik je!

Duhovnik je šel gologlav preko vrta, nato poševno preko malega trga do nabiralnika, ki je izgledal kakor bradavica pod oknom trafike. Ko se je vračal, je opazil na levi moža visoke rasti, rdeče brade, ki je dvignil klobuk in ga z nedoločeno kretinjo dal nazaj.

Šel je proti njemu.

— No, Gilbert Kloké, kako kaj?

— Še ne popolnoma dobro, toda bolje je že, hvala vam, da ste bili tako obzirni.

— Šel sem skozi Volčji dol, mesec bo od tega in

prosil sem, da bi vas lahko videl. Toda mati Justa mi je rekla, da spite.

— Zaradi tega bi me kar lahko zbudili, toda dobra žena je kakor pes; kadar ona koga čuva, ne sme nihče blizu.

Duhovnik Rubió je za hip obotavljal in iskal besedo, ki bi ne šla preveč naravnost ter ne bi pokazala njegove še sveže bolečine in očitkov. Toda duša je bila prepolna vsega. Sklenil je roke in rekel:

— Če se ne motim, Gilbert Kloké, niste bili pri maši na Veliko noč. — Danes zjutraj tudi ne.

— To je res.

— Pa ste vendar iz moje župnije.

— Kaj hočete! Že tako dolgo nisem bil! Pač to ni tukaj navada.

Duhovniku so omahnile roke, dvignil jih je naprej, kakor če bi prosil drvarja:

— Ah, kako hudo je biti tukaj zastopnik Boga, ki so ga vsi pozabili in ki ga nihče več — ne ljubi!

Mož je bil ganjen radi te bolečine, sanjavo je pokimal z glavom in dobrohotno rekel:

— Čemu bi si delali skrbi za tako malenkostno reč; ne gredo sicer k maši, toda popolnoma pokvarjeni še le niso. Prejšnji se je navadil na nas; storite še vi tako.

Čutil je, da ga gledajo oči, kakor oči Kristususa, pribitega na križ. Nihče ga še nikoli ni tako pogledal. Nekaj prisrčnega in nejasnega se je v njem zganilo, vztrpetal je kakor otrok in uganil je, da je bilo to njegovo življenje; dušne globine, ki ne vidijo nikdar luči, toda jih je ta pogled prodril. Sram ga je bilo. Dal je svojemu župniku roko v slovo.

— Ne delajte si radi nas toliko sitnosti. Jaz vas razumem: tako je vam kakor meni, kadar obrt ne gre dobro od rok; vsak ima svoje težave... Lahko noč, gospod župnik!...